

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ

การบริหารจัดการคลองแม่ข่า ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายนิวัตร คันทยานุสรณ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ศ.ดร. มนัส

สุวรรณ

ประธานกรรมการ

รศ.ดร. ชูชัย

สมิทธิไกร

กรรมการ

ผศ.สม ไชติ

อ่องสกุล

กรรมการ

บทคัดย่อ

คลองแม่ข่าเป็นคลองธรรมชาติที่ไหลผ่านกลางเมืองเชียงใหม่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เนื่องจากเป็นหนึ่งในเจ็ดไชยมงคลของเมืองเชียงใหม่ ปัจจุบันคลองแม่ข่าได้กลายเป็นรางระบายน้ำโสโครกกลางเมือง โดยมีแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำจากบ้านเรือนที่ตั้งอยู่สองฝั่งคลอง

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ ศึกษาแหล่งที่มาประเภทของมลพิษและคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่าพร้อมทั้งกำหนดมาตรการและแผนงานการบริหารจัดการคลองแม่ข่าด้านคุณภาพน้ำ ด้านภูมิทัศน์ โดยวิธีการศึกษาอาศัยวิธีการศึกษาแบบวิจัยเอกสารเป็นสำคัญ

ผลการศึกษาพบว่า การจัดการคลองแม่ข่ามีอุปสรรคหลายด้าน เช่น

1. ด้านภูมิทัศน์
2. การก่อสร้างของเทศบาล
3. ด้านงบประมาณ
4. ความร่วมมือจากประชาชน

มาตรการและแผนงานเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมคลองแม่ข่า จากการศึกษาได้เสนอแนะรูปแบบการจัดการเพื่อพัฒนาคลองแม่ข่าให้ยั่งยืน ดังนี้

(1) ใช้กระบวนการทัศน์ในการให้ความรู้ เปลี่ยนทัศนคติ เปลี่ยนพฤติกรรม การเตือนใจ การเสริมแรง โดยเน้นกลุ่มประชาชนเป็นเป้าหมาย ผ่านเครือข่ายขององค์กรรัฐ และเอกชน (2) ประกอบกับการใช้มาตรการกฎหมายสิ่งแวดล้อม แรงจูงใจ การประชาสัมพันธ์ และข้อมูลวิจัยทางวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเพื่อชี้ให้เห็นถึงเหตุการณ์ของสภาวะแวดล้อม และ (3) ท้ายที่สุดอาศัยอำนาจทางการเมืองบริหารจัดการองค์รวมของปัญหาคลองแม่ข่าอย่างรอบคอบรัดกุมและต่อเนื่อง

Independent Study Title A Management of Khlong Mae Kha
in Chiang Mai Municipality

Author Mr. Niwat Tantayanusorn

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee : Prof. Dr. Manat Suwan Chairman
 Assoc.Prof. Dr. Chuchai Smitikrai Member
 Asst.Prof. Somchot Ongsakul Member

Abstract

Khlong Mae Kha is a natural Khlong which runs through the center of Chiang Mai. It has a significant history as it is one of seven speciousness sites of the city. At present, Khlong Mae Kha has become a sewer from people who live on both sides of the Khlong.

The study's important aim is to learn about the origin of each pollutant and the quality of water as well as setting up regulations and management plans in dealing with the quality of water and landscape by means of documentary study.

Many problems were found from the study, namely: landscape, construction works by municipality, budget and people cooperation.

To sustainably develop Khlong Mae Kha, it is recommended from the results of this study that:(1) governmental and private sectors must take action in educating the people on the environment issues;(2) legal measurements as well as environmental information must be effectively enforced and disseminated to the public; and (3) local political power should be employed in Khlong Mae Kha management.